พืชสมุนไพรพื้นบ้าน

นำเสนอเมื่อ : 3 ธ.ค. 2552

พืชสมุนไพร หมายถึง พืชที่ใช้ทำเป็นยารักษาโรค
โดยใช้ส่วนต่างของพืชชนิดเดียวหรือหลายชนิดพร้อมกัน พืชสมุนไพรเป็นกลุ่มพืชที่อยู่ในความสนใจ
และมีผู้ศึกษาทางด้านพฤกษศาสตร์พื้นบ้านมากที่สุด ยารักษาโรคปัจจุบันหลายขนานที่ผลิตเป็นอุตสาหกรรม
ได้มาจากการศึกษาวิจัยการใช้พืชสมุนไพรพื้นบ้านของกลุ่มชนพื้นเมืองตามป่าเขาหรือในชนบท
ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษที่ได้สังเกตว่าพืชใดนำมาใช้บำบัดโรคได้ มีสรรพคุณอย่างไร
จากการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ และการทดลองแบบพื้นบ้านที่ได้ทั้งข้อดีและข้อผิดพลาด

พืชสมุนไพรพื้นบ้านในตำรับยาไทยมีหลายร้อยชนิด จะนำมากล่าวถึงเป็นตัวอย่างเพียงบางชนิด
แยกตามกลุ่มพืชที่ใช้บำบัดโรคต่างๆ ดังนี้

กลุ่มพืชสมุนไพรที่ใช้แก้ไข้และขับปัสสาวะ เช่น

เปลือกพญาสัตบรรณหรือตีนเป็ด (Alstoniascholaris)

เปลือกและใบทุ้งฟ้า (Alstonia macrophylla)

ใบหนาด (Blumea balsamifera)

ราก เปลือก และใบ ขลู่ (Pluchea indica)

ใบ เนื้อไม้ ผล และเมล็ดมะคำไก่ หรือประคำไก่ (Drypetes roxburghii)

ต้นและรากอ้อเล็ก (Phragmites australis)

รากและใบกรุงเขมา (Cissampelos pareira)

เถาบอระเพ็ด (Tinospora crispa)

เถาขมิ้นเครือ (Arcangelisia flava)

ราก เหง้า และใบหญ้าคา (Imperatacylindrica)

ผลน้ำเต้า (Legenaria siceraria)

กลุ่มพืชสมุนไพรที่ใช้เป็นยาแก้ท้องเสีย เช่น

เนื้อไม้สีเสียดหรือสีเสียดเหนือ (Acaciacatechu)

ใบและผลมะตูม (Aegle marmelo)

เปลือกประดู่บ้าน (Pterocarpus indicus)

เหง้าไพล (Zingiber purpureum)

เหง้าและรากกระชาย (Boesenbergia rotunda)

แก่นฝาง (Caesalpinia sappan)

ราก เปลือก เนื้อไม้ ใบและดอกแก้ว (Murrayapaniculata)

เปลือกโมกหลวง(Holarrhenapubescens)

กลุ่มพืชสมุนไพรที่ใช้เป็นยาระบายและขับพยาธิ เช่น

ผลดิบมะเกลือ (Diospyros mollis)

แก่นไม้มะหาด (Artocarpus lakoocha)

เมล็ดเถาเล็กมือนาง (Quisqualis indica)

เมล็ดสะแกนา (Combretum quadran-gulare)

เมล็ดแห้งฟักทอง (Cucurbita moschata)

เนื้อในเมล็ดมะขาม (Tamarindus indica)

กลุ่มพืชสมุนไพรที่ใช้เป็นยาขับลม เช่น

เหง้าแก่ขิง (Zingiber officinale)

เหง้าว่านน้ำ (Acorus calamus)

ผลกระวาน (Amomum krervanh)

เหง้าข่า (Alpinia galanga)

ผลพริกไทย (Piper nigrum)

ต้นตะไคร้ (Cymbopogon citratus)

กลุ่มพืชสมุนไพรที่ใช้แก้โรคผิวหนัง เช่น

เปลือก ใบ และเมล็ดสารภีทะเลหรือกระทิง (Calophyllum inophyllum)

ใบและเมล็ดชุมเห็ดไทย (Cassia tora)

ใบชุมเห็ดเทศ หรือ ชุมเห็ดใหญ่ (Cassia alata)

ใบ ดอกและเมล็ดเทียนบ้าน (Impatiensbalsamina)

รากและใบทองพันชั่ง (Rhinacanthus nasutus)

เปลือก ใบ ดอกและผลโพธิ์ทะเล (Thespesia populnea)

ใบและเมล็ดครามป่า (Tephrosia purpurea)

ยางสลัดไดป่า (Euphorbia antiquorum)

น้ำยางสบู่ดำ (Jatropha curcas)

เมล็ดทองกวาว (Butea monosperma)

เปลือกเถาสะบ้ามอญ (Entada rheedii)

เมล็ดกระเบาใหญ่ (Hydnocarpus anthelminthicus)

เหง้าข่า (Alpiniaa galanga)

หัวหรือกลีบกระเทียม (Allium sativum)

กลุ่มพืชสมุนไพรที่ใช้เป็นยาฆ่าแมลงและไล่แมลง เช่น

รากเถาโล่ติ้น หรือหางไหล (Derris elliptica)

ใบและเมล็ดน้อยหน่า (Annona squamosa)

รากหนอนตายหยาก (Stemona tuberosa)

เมล็ดงา (Sesamun indicum)

ผลมะคำดีควายหรือมะซัก (Sapindus rarak)

ใบเสม็ดหรือเสม็ดขาว (Melaleuca cajuputi)

ต้นขอบชะนางหรือหญ้าหนอนตาย (Pouzol-zia pentandra)

เปลือก ใบและผลสะเดา (Azadirachta indica)

เปลือกกระเจาหรือกระเชา (Holopteleaintegrifolia)

ใบสดกว้าว (Haldina cordifolia)

ที่มา http://guru.sanook.com/search/%E0%B8%9E%E0%B8%B7%E0%

B8%8A%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B9%83%E0%

B8%8A%E0%B9%89%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B9%80%E0%

B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%

B8%87%E0%B8%94%E0%B8%99%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%

B8%B5%E0%B8%9E%E0%B8%B7%E0%B9%89%E0%B8%99%E0%

B8%9A%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%99